

Cirkulære om rammeaftale om

Nye lønsystemer

2008

Cirkulære af 21. januar 2009
J.nr. 08-400-10

Perst. nr. 001-09

Indholdsfortegnelse

Cirkulære

Generelle bemærkninger	3
------------------------------	---

Rammeaftale

§ 1. Dækningsområde	5
§ 2. Aftaler om nye lønsystemer	5
§ 3. Modeller for nye lønsystemer	6
§ 4. Basisløn	6
§ 5. Intervalløn	7
§ 6. Resultatløn	8
§ 7. Overgang til det nye lønsystem	8
§ 8. Regulering	9
§ 9. Pension – tjenestemænd m.fl.	10
§ 10. Pension – overenskomstansatte m.fl.	10
§ 11. Arbejdstidsbestemte tillæg mv.	11
§ 12. Forhandlinger og indgåelse af aftaler mv.	11
§ 13. Uenighed	12
§ 14. Opsigelse af lokale aftaler	13
§ 15. Øvrige bestemmelser	14
§ 16. Overgangsbestemmelser for eksisterende aftaler om nyt lønsystem	14
§ 17. Ikrafttræden og opsigelse	15
Bilag 1. Fælles erklæring om nye lønsystemer 2008	17

Cirkulære om rammeaftale om nye lønsystemer

Generelle bemærkninger

1. Finansministeriet og centralorganisationerne har som led i aftale- og overenskomstforhandlingerne i 2008 indgået vedlagte rammeaftale om nye lønsystemer.

2. I forbindelse med aftalefornyelsen er der aftalt følgende væsentlige ændringer:

Parterne er enige om, at fælleserklæringen optrykkes som et bilag til aftalen.

Det kan lokalt aftales, at der indbetales pensionsbidrag af engangsvederlag og resultatløn fastsat efter § 4. stk. 7, § 5. stk. 3 og § 6.

3. For at lette overblikket er cirkulærebemærkninger, der relaterer til en enkelt bestemmelse, nu opført som bemærkning til denne bestemmelse. Andre bemærkninger er opført under ”Generelle bemærkninger”. Denne redaktionelle ændring medfører ikke nogen ændringer i bestemmelsernes, henholdsvis bemærkningernes retlige status.

4. Cirkulæret har virkning fra 1. april 2008. Samtidig ophæves Finansministeriets cirkulære af 19. november 2003 om rammeaftale om nye lønsystemer (Perst. nr. 076-03).

Finansministeriet, Personalestyrelsen

Den 21. januar 2009

P.M.V.

E.B.

Nanna Thorn Poulsen

Rammeaftale om nye lønsystemer

§ 1. Dækningsområde

Aftalen omfatter

1. Tjenestemænd og tjenestemandslignende ansatte
2. Ansatte omfattet af overenskomster og organisationsaftaler mv. indgået på den ene side af eller efter bemyndigelse fra Finansministeriet og på den anden side af de underskrivende centralorganisationer eller organisationer, der er tilsluttet disse,

for hvilke, der indgås aftale om nye lønsystemer.

Stk. 2. Undtaget fra aftalen er ansatte, der er omfattet af overenskomster indgået mellem Finansministeriet og Akademikernes Centralorganisation eller mellem Finansministeriet og AC-organisationer. Endvidere er ansatte, der er omfattet af cheflønspuljen undtaget fra aftalen.

Stk. 3. Der kan med vedkommende (central)organisation aftales, at konkrete stillinger/stillingsgrupper undtages fra aftalen.

§ 2. Aftaler om nye lønsystemer

Finansministeriet og vedkommende forhandlingsberettigede (central)organisation kan indgå aftaler om lønsystemer for de i § 1, stk. 1 omhandlede ansatte. Lokale aftaler i tilknytning hertil kan forhandles og aftales efter bestemmelserne i § 12.

Stk. 2. De nye lønsystemer omfatter alle fremtidigt ansatte inden for aftalernes område.

I forbindelse med indgåelse af de enkelte aftaler om nyt lønsystem, tages der stilling til, hvorvidt aftalen omfatter allerede ansatte, eller hvorvidt allerede ansatte kan vælge at forblive på det gamle lønsystem.

§ 3. Modeller for nye lønsystemer

Nye lønsystemer kan aftales som basislønsystemer, intervalllønsystemer eller andre lønsystemer.

Stk. 2. De konkrete aftaler om nyt lønsystem indgås mellem Finansministeriet og vedkommende forhandlingsberettigede (central)organisation inden for rammerne af denne aftale.

Cirkulærebemærkninger til § 3:

Det er ikke et formål med lønreformen, at denne skal medføre besparelser i lønsummen.

Formålet er at opnå en fortsat målrettet og hensigtsmæssig anvendelse af lønsumsmidlerne.

Basislønnen henholdsvis lønintervallet fastsættes i den enkelte aftale bl.a. på grundlag af det hidtidige lønniveau og -forløb og en vurdering af, hvorledes dette for den enkelte personalegruppe bedst tilpasses de nye lønsystemer.

I forhandlingerne om fastsættelse af basislønnen henholdsvis lønintervallet indgår en stillingtagen til en eventuel hidtidig stedtillægsordning. Der skal således i forbindelse med indgåelsen af den enkelte aftale konkret tages stilling til, hvorvidt behovet for geografisk differentiering af lønningerne fremover sker via den lokale tillægsdannelse, eller hvorvidt der er behov for en centralt fastsat geografisk differentiering af lønnen.

§ 4. Basisløn

Ved et basislønsystem aftales basislønnen for de enkelte grupper mellem Finansministeriet og vedkommende forhandlingsberettigede (central)organisation. Basislønnen vil kunne indeholde et eller flere anciennitetstrin.

Stk. 2. Basislønnen kan suppleres med *centralt* aftalte tillæg baseret på tværgående funktioner, der er knyttet til en stillingsgruppe.

Stk. 3. Basislønnen vil tilsvarende kunne suppleres med *centralt* aftalte tillæg baseret på særlige kvalifikationskrav, som er knyttet til en stillingsgruppe.

Stk. 4. Herudover kan der *lokalt* aftales tillæg for særlige *funktioner*, der varetages i stillingen eller stillingsgruppen, herunder arbejdsbestemte tillæg, der ydes for de timer/det tidsrum, hvori den pågældende funktion udføres.

Stk. 5. Tilsvarende kan der *lokalt* aftales tillæg for *kvalifikationer mv.*, dvs. på grundlag af den ansattes faglige og personlige kvalifikationer, kvaliteten i opgavevaretagelsen, balancen i forhold til tilsvarende stillinger på det øvrige arbejdsmarked eller af hensyn til rekruttering og fastholdelse.

Stk. 6. Tillæg efter stk. 4 og 5 kan aftales i form af varige tillæg eller midlertidige tillæg. Tillæggene angives i grundbeløb (niveau 1/10 1997).

Stk. 7. Herudover kan der *lokalt* aftales engangsvederlag, f.eks. som honorering af en særlig indsats.

Cirkulærebemærkninger til § 4:

I de nye lønsystemer erstattes de hidtil centralt fastlagte lønforløb i et vist omfang af en lokal løndannelse. Det er dog parternes hensigt, at medarbejdernes løn som hidtil udvikles i takt med den enkeltes faglige udvikling. Det er således forudsat, at basislønningerne suppleres med en lokal tillægsdannelse.

Hvis der lokalt indgås aftale om, at et tillæg ydes til ansatte, der har gennemgået et givent kursus eller en given efteruddannelse, bør alle i den pågældende personalegruppe, for hvem kurset/ efteruddannelsen er relevant, have adgang til at gennemgå kurset/ efteruddannelsen.

Kvalifikationstillæg ydes som hovedregel i form af varige tillæg, men kan også, hvis forholdene taler herfor, aftales som midlertidige tillæg.

Der kan lokalt indgås forhåndsftaler om ydelse af individuelle tillæg for en enkelt medarbejder eller en nærmere afgrænset gruppe af medarbejdere, jf. § 12, stk. 3.

Engangsvederlag vil typisk være relevante, hvis der er tale om en efterfølgende honorering af en særlig indsats.

§ 5. Intervalløn

Ved et intervallønssystem aftales intervallet for de enkelte grupper mellem Finansministeriet og vedkommende forhandlingsberettigede (central)-organisation.

Cirkulærebemærkning til § 5, stk. 1:

Den enkeltes indplacering i intervallet sker ved lokal aftale.

Stk. 2. Intervalllønnen kan suppleres med *centralt* aftalte tillæg baseret på tværgående funktioner, der er knyttet til en stillingsgruppe.

Stk. 3. Herudover kan der *lokalt* aftales engangsvederlag f.eks. som honorering af en særlig indsats.

Cirkulærebemærkning til § 5, stk. 2 og 3:

Tillæg og engangsvederlag efter stk. 2 og 3 ydes uafhængigt af lønintervallet.

§ 6. Resultatløn

Der kan lokalt aftales supplerende resultatbaserede lønordninger i henhold til fællesoverenskomsternes og lønjusteringsaftalens bestemmelser.

Cirkulærebemærkninger til § 6:

Der henvises til bemærkningerne om resultatløn i den relevante fællesoverenskomst samt i lønjusteringsaftalen.

Resultatløn afholdes inden for lønsumsloftet* i institutioner omfattet af en driftsbevilling. Hvor resultatlønsordninger indgår som led i en effektivisering der resulterer i dokumenterede besparelser, kan udgiften afholdes uden for lønsumsloftet, hvis den samtidig ligger inden for den samlede driftsbevilling, og angives som sådan på tillægsbevillingsloven og i årsrapporten".

* For yderligere forklaring af lønsumsloftet henvises til bestemmelserne i Finansministeriets budgetvejledning 2006 (BV 2.6.5).

§ 7. Overgang til det nye lønsystem

For allerede ansatte skal den samlede, faste løn ved overgangen til det nye lønsystem mindst svare til lønnen forud for overgangen.

Stk. 2. Hvis den samlede faste løn ved indplacering i lønintervallet, henholdsvis basislønnen, inkl. eventuelle nye tillæg, er lavere end den hidtidige samlede, faste løn, ydes et personligt tillæg til udligning af forskellen. Hidtidige midlertidige tillæg indgår ikke i den samlede faste løn, men opretholdes som midlertidige tillæg i den aftalte periode.

For ansatte, der er omfattet af et basislønssystem, ydes tillægget som et lokalt kvalifikationstillæg i henhold til § 4, stk. 5 eller eventuelt, hvis der lokalt er enighed herom, et lokalt funktionstillæg i henhold til § 4, stk. 4.

Cirkulærebemærkninger til § 7, stk. 2:

I den hidtidige faste løn indgår skalalønnen samt eventuelle varige tillæg, som ikke videreføres i det nye lønsystem (ekskl. rådigheds- og merarbejdstillæg mv.), herunder tillæg ydet af lokallønspuljer.

Der kan i den enkelte aftale indgå overgangsordninger om hidtidige arbejdsbestemte tillæg i forbindelse med bortfald af disse tillæg. Eksisterende tillæg, der som led i ophævelsen af aftalen om arbejdsbestemte tillæg er videreført som en del af ministeriernes lokallønsordninger, opretholdes som en del af det nye lønsystem, medmindre de opsiges, eller der lokalt indgås aftale om ændringer.

Stk. 3. I aftaler om nyt lønsystem med obligatorisk overgang for allerede ansatte gælder følgende:

Allerede ansatte, der ved overgangen til det nye lønsystem ikke oppebærer slutløn i det hidtidige lønforløb, sikres endvidere et tillæg/en tillægsforhøjelse svarende til værdien af førstkommende anciennitetsstigning med virkning fra det tidspunkt, da anciennitetsoprykningen ville være sket efter det hidtidige lønsystem. Tillægget/tillægsforhøjelsen ydes dog kun, i det omfang der ikke i forbindelse med overgangen til det nye lønsystem eller senere er aftalt en samlet løn, der er højere end hidtidig løn inkl. førstkommende anciennitetstrin.

For ansatte, der er omfattet af et basislønssystem, ydes tillægget som et lokalt kvalifikationstillæg i henhold til § 4, stk. 5 eller eventuelt, hvis der lokalt er enighed herom, et lokalt funktionstillæg i henhold til § 4, stk. 4.

Stk. 4. For ansatte, der ved overgangen til det nye lønsystem, er omfattet af et etableret forsøg med nye lønsystemer (jf. aftale om forsøg med nye lønsystemer), fastsættes overgangsreglerne i den enkelte aftale.

§ 8. Regulering

Intervallønnen, henholdsvis basislønnen, funktionstillæg og eventuelle centralt aftalte kvalifikationstillæg reguleres med de generelle stigninger, der aftales

centralt ved aftale- og overenskomstfornyelserne og/eller udmøntes via en generel reguleringsordning.

Cirkulærebemærkning til § 8, stk. 1:

Med intervalløn refereres der til såvel det centralt aftalte løninterval som den enkeltes aflønning inden for intervallet.

Stk. 2. Tilsvarende gælder for lokalt aftalte kvalifikationstillæg, medmindre andet aftales.

§ 9. Pension – tjenestemænd m.fl.

Pensionsforhold for tjenestemandsgupper og grupper af andre ansatte med ret til tjenestemandspension, der aflønnes på nye lønsystemer, er fastsat i aftale om pensionsforhold for tjenestemandsgupper o.lign. i forbindelse med nye lønsystemer.

Stk. 2. Det kan lokalt aftales, at der indbetales pensionsbidrag af engangsvederlag og resultatløn, fastsat efter § 4, stk. 7, § 5, stk. 3, og § 6. Pensionsbidrag beregnes med den bidragssats, der i øvrigt er fastsat på det pågældende overenskomst-/aftaleområde.

§ 10. Pension – overenskomstansatte m.fl.

For overenskomstansatte m.fl., der er omfattet af forsikringsmæssige pensionsordninger, indbetales der pensionsbidrag af den aftalte løn indenfor lønintervallet, henholdsvis basislønnen samt af varige og midlertidige tillæg, fastsat efter § 4, stk. 2-5 og § 5, stk. 2.

Herudover kan det lokalt aftales, at der indbetales pensionsbidrag af engangsvederlag og resultatløn, fastsat efter § 4, stk. 7, § 5, stk. 3 og § 6.

Finansministeriet og den forhandlingsberettigede (central)organisation kan dog i den enkelte aftale om nyt lønsystem aftale ikke-pensionsgivende tillæg efter

§ 4, stk. 2-3 og § 5, stk. 2.

Stk. 2. Indbetaling af pensionsbidrag efter stk. 1 sker efter de regler, der i øvrigt er fastsat i vedkommende fællesoverenskomst, organisationsaftale, overenskomst eller aftale.

§ 11. Arbejdstidsbestemte tillæg mv.

Ud over den løn, der aftales som led i et nyt lønsystem, ydes der arbejdstidsbestemte tillæg mv. efter de hidtil gældende regler, medmindre andet aftales i den enkelte aftale mv. om nye lønsystemer.

§ 12. Forhandlinger og indgåelse af aftaler mv.

Aftaler om nye lønsystemer forhandles og indgås mellem Finansministeriet og vedkommende (central)organisation. I organisationsaftalerne mv. kan indgå en tidsramme mv. for den lokale implementering.

Stk. 2. Lokale aftaler forhandles og indgås mellem de parter, der er bemyndiget hertil.

Cirkulærebemærkninger til § 12, stk. 2:

Et væsentligt element i de nye og decentralt orienterede lønsystemer er, at den lokale lønfastsættelse integreres i den lokale personalepolitik. Det er derfor en forudsætning, at der er den fornødne aftalekompetence til stede på det lokale niveau. På denne baggrund delegerer aftalens parter kompetencen efter nedenstående retningslinjer:

Finansministeriet bemyndiger de enkelte ministerier mv. til at føre forhandlinger om og indgå lokale aftaler. Finansministeriet forudsætter endvidere, at ministerierne mv. videredelegerer denne kompetence i videst muligt omfang med henblik på, at samtlige aftaler, der alene vedrører løndannelsen ved den pågældende institution mv., kan indgås af den lokale ledelse.

Offentligt Ansattes Organisationer, Statstjenestemændenes Centralorganisation II, Lærernes Centralorganisation og Overenskomstansattes Centralorganisation bemyndiger organisationerne til at føre forhandlinger om og indgå lokale aftaler. Ovennævnte centralorganisationer forudsætter endvidere, at organisationerne videredelegerer denne kompetence i videst muligt omfang med henblik på, at samtlige aftaler, der alene vedrører løndannelsen ved den pågældende institution mv., kan indgås af den lokale tillidsrepræsentant. I de tilfælde, hvor der for en personalegruppe ikke er valgt en tillidsrepræsentant, indgås de lokale aftaler med vedkommende organisations lokale afdeling eller direkte med organisationen. Hvis der lokalt er tvivl om aftalerettens placering, anbefales det, at denne præciseres i et protokollat eller lig-

nende. På tilsvarende måde forudsætter Akademikernes Centralorganisation, at organisationerne i videst muligt omfang delegerer kompetencen til det lokale niveau.

Det er parternes overordnede hensigt, at forhandlingerne skal finde sted og aftalerne indgås på parallelle niveauer. Parterne er således enige om, at ved forhandlinger på den enkelte arbejdsplads bør aftaler indgås mellem den lokale ledelse og den stedlige tillidsrepræsentant.

Den lokale ledelse og tillidsrepræsentanterne kan i forbindelse med de lokale forhandlinger lade sig bistå af repræsentanter fra ministeriet mv., henholdsvis (central)organisationen.

Stk. 3. Der kan indgås forhåndsftaler/aftales retningslinjer, hvori kriterierne og formen for lønændringer er fastlagt. Løntillæggene udmøntes i overensstemmelse hermed, når en eller flere medarbejdere opfylder de aftalte kriterier.

Stk. 4. Forslag til lønændringer kan fremsættes af begge parter. Forhandlinger skal finde sted mindst én gang om året, hvis en af parterne begærer det. Lønændringer kan i øvrigt aftales løbende, hvis parterne er enige herom.

Cirkulærebemærkninger til § 12, stk. 4:

For at sikre en god lokal proces er det væsentligt, at forslag om lønforbedringer samt eventuelle afvisninger af sådanne forslag begrundes konkret.

Ligeledes er det et element i en god lokal proces, at de lokale parter er i besiddelse af relevant lønstatistisk materiale. Dette kan f.eks. være oplysning om lønniveau, lønudvikling samt om den lokale tillægsanvendelse/-fordeling, kombineret med oplysninger om køn og anciennitet.

Endvidere bør lønstatistik, som en part ønsker at lade indgå i de lokale forhandlinger, udleveres i kopi til forhandlingsmodparten.

Spørgsmålet om det lønstatistiske grundlag for de lokale forhandlinger kan evt. indgå som et element i lønpolitikken.

§ 13. Uenighed

Kan der ved en lokal forhandling ikke opnås enighed, kan forhandlingerne, såfremt en af parterne begærer det, videreføres med deltagelse af repræsentanter fra vedkommende (central)organisation.

Forhandlingen afholdes inden for en frist af 1 måned efter modtagelsen af forhandlingsbegæringen, medmindre andet aftales.

Stk. 2. Opnås der ikke enighed ved denne forhandling, kan forhandlingerne, såfremt en af parterne begærer det, videreføres mellem organisationsaftalens/overenskomstens/aftalens parter. Forhandlingen afholdes inden for en frist af 1 måned efter modtagelsen af forhandlingsbegæringen, medmindre andet aftales.

Stk. 3. Hvis der ikke kan opnås enighed ved forhandling mellem parterne, kan sagen ikke videreføres.

Stk. 4. Brud på og fortolkning af lokale aftaler behandles efter de sædvanlige fagretlige regler.

§ 14. Opsigelse af lokale aftaler

Lokale aftaler om funktionstillæg, kvalifikationstillæg og resultatløn kan opsiges i overensstemmelse med reglerne i den enkelte aftale, eller kan ændres ved enighed mellem aftalens parter.

Cirkulærebemærkninger til § 14:

*Ved opsigelse af aftale om **kvalifikationstillæg** bevarer den enkelte ansatte tillægget som en personlig ordning, medmindre andet aftales.*

*Ved opsigelse af aftale om **funktionstillæg** gives der skriftlig meddelelse til den enkelte ansatte om aftalens opsigelse, og at tillægget bortfalder med et varsel svarende til den enkeltes individuelle opsigelsesvarsel, medmindre andet aftales.*

Funktionstillæg bortfalder i øvrigt, når funktionen ophører, og det af aftalen fremgår, at tillægget er knyttet til varetagelsen af den pågældende funktion. Hvis den funktion, som ligger til grund for tillægget, må anses for at være en afgørende del af selve stillingsindholdet, f.eks. hvor funktionstillægget kan sidestilles med udnævnelse i en ny stilling, kan funktionen og dermed funktionstillægget kun bringes til ophør efter de almindelige regler, der gælder for opsigelse af ansættelsesforholdet.

***Midlertidige tillæg** bortfalder i overensstemmelse med de bestemmelser, der er fastsat om tidsbegrænsningen.*

§ 15. Øvrige bestemmelser

Ansatte, der aflønnes efter et nyt lønsystem, er ikke omfattet af lokal- og cheflønsordningen.

Cirkulærebemærkning til § 15:

Den lokale løndannelse i de nye lønsystemer er ikke underlagt lokalløns- og cheflønspuljeordningen eller anden form for puljebegrænsning. Rammerne for den lokale økonomiske dispositionsfrihed er således alene fastlagt ved de bevillings- og budgetmæssige forhold, herunder en eventuel lønsumsbegrænsning.

§ 16. Overgangsbestemmelser for eksisterende aftaler om nyt lønsystem

Indgåede aftaler om forsøg med nye lønsystemer og etablerede forsøg i tilknytning til disse løber videre, indtil der indgås aftale om permanent, nyt lønsystem, dog længst indtil 1. januar 2003, medmindre andet aftales mellem Finansministeriet og den forhandlingsberettigede (central) organisation.

Cirkulærebemærkning til § 16, stk. 1:

Principper for overgang fra forsøgsordning til permanent nyt lønsystem aftales for det enkelte aftaleområde mellem Finansministeriet og den forhandlingsberettigede (central)organisation, idet det dog forudsættes, at der ikke sker lønnedgang i forbindelse med overgangen.

Stk. 2. Der optages forhandling mellem Finansministeriet og den forhandlingsberettigede (central)organisation om eventuel tilpasning af allerede indgåede aftaler om permanente nye lønsystemer, der er indgået før den 1. januar 2002.

Cirkulærebemærkninger til § 16, stk. 2:

Følgende bestemmelser i denne aftale overføres umiddelbart til allerede indgåede aftaler om permanente nye lønsystemer:

§ 10 for så vidt angår pension af midlertidige tillæg, idet allerede aftalte tillæg dog ikke berøres af ændringen

§ 14 om opsigelse af lokale aftaler.

§ 17. Ikrafttræden og opsigelse

Denne aftale har virkning fra 1. april 2008, og kan af hver af parterne opsiges skriftligt med 3 måneders varsel til en 31. marts, dog tidligst til den 31. marts 2011.

København, den 21. januar 2009

Offentligt Ansattes Organisationer
Flemming Vinther

Statstjenestemændenes
Centralorganisation II
Peter Ibsen

Akademikernes Centralorganisation
Sine Sunesen

Lærernes Centralorganisation
Anders B. Christensen

Overenskomstansattes Centralorganisation
J. K. Hansen

Finansministeriet
P.M.V.
E.B.
Søren Rotvig Erichsen

Fælles erklæring om nye lønsystemer 2008

Finansministeren og CFU's forhandlingsudvalg har i forbindelse med overenskomstforhandlingerne drøftet funktionaliteten af de nye lønsystemer.

Det er afgørende vigtigt, at den lokale løndannelse fungerer i praksis, og der er derfor enighed om følgende:

1. Det er vigtigt, at den lokale løndannelse kommer til at virke alle steder.

Parterne har et fælles ansvar for, at de nye lønsystemer anvendes i overensstemmelse med de indgåede aftaler, og at intentionerne bag de nye lønsystemer efterleves i praksis. Den lokale løndannelse skal bidrage til at understøtte udvikling og kvalitet i opgaveløsningen og den ansattes engagement og kvalitet i arbejdslivet. Samtidig bør den lokale løndannelse medvirke til at understøtte den enkelte medarbejders kompetenceudvikling, rekruttering og fastholdelse samt at løse de ubalancer, der kan opstå mellem personalegrupper i en offentlig sektor, der skal tilpasse sig en dynamisk samfundsudvikling.

2. Udgangspunktet for de nye lønsystemer er, at den lokale løndannelse fastlægges lokalt på den enkelte institution. En forudsætning for dette er, at den fornødne forhandlings- og aftaleret er til stede på det lokale niveau. På denne baggrund er parterne enige om, at forhandlings- og aftaleretten i videst muligt omfang skal delegeres til det lokale niveau.

3. Den lokale løndannelse sker inden for rammerne af institutionernes økonomi. Det er ledelsens ansvar gennem prioritering at sikre, at der er midler til rådighed til lokal løndannelse.

Den lokale løndannelse normeres således ikke af en af parterne centralt aftalt minimum- eller maksimumpulje. Den lokale løndannelse normeres heller ikke gennem centrale direktiver fra én af parterne om kun at udmønte tillæg som engangsvederlag, varige tillæg eller lignende.

Engangsvederlag indgår som en del af de nye lønsystemer. Der kan lokalt aftales supplerende resultatbaserede lønordninger.

Åremålstillæg og ulempegodtgørelser ydes som honorering for midlertidighed i ansættelsen, henholdsvis konkrete ulemper, der er knyttet til opgavevaretagelsen. Der kan herudover forhandles lokal løndannelse.

Departementerne og andre overordnede myndigheder kan komme med vejledende udmeldinger til institutionerne om deres anvendelse af nye lønsystemer. De enkelte organisationer kan tilsvarende komme med vejledende udmeldinger til tillidsrepræsentanterne.

Erklæring fra Finansministeriet

I tilknytning til fælleserklæringen erklærer Finansministeriet vedr. pkt. 3., at en overordnet myndighed efter almindelige regler om forholdet mellem myndigheder om nødvendigt kan komme med bindende udmeldinger til institutionerne.

Finansministeriet forventer, at der kun i særlige tilfælde vil være behov herfor.